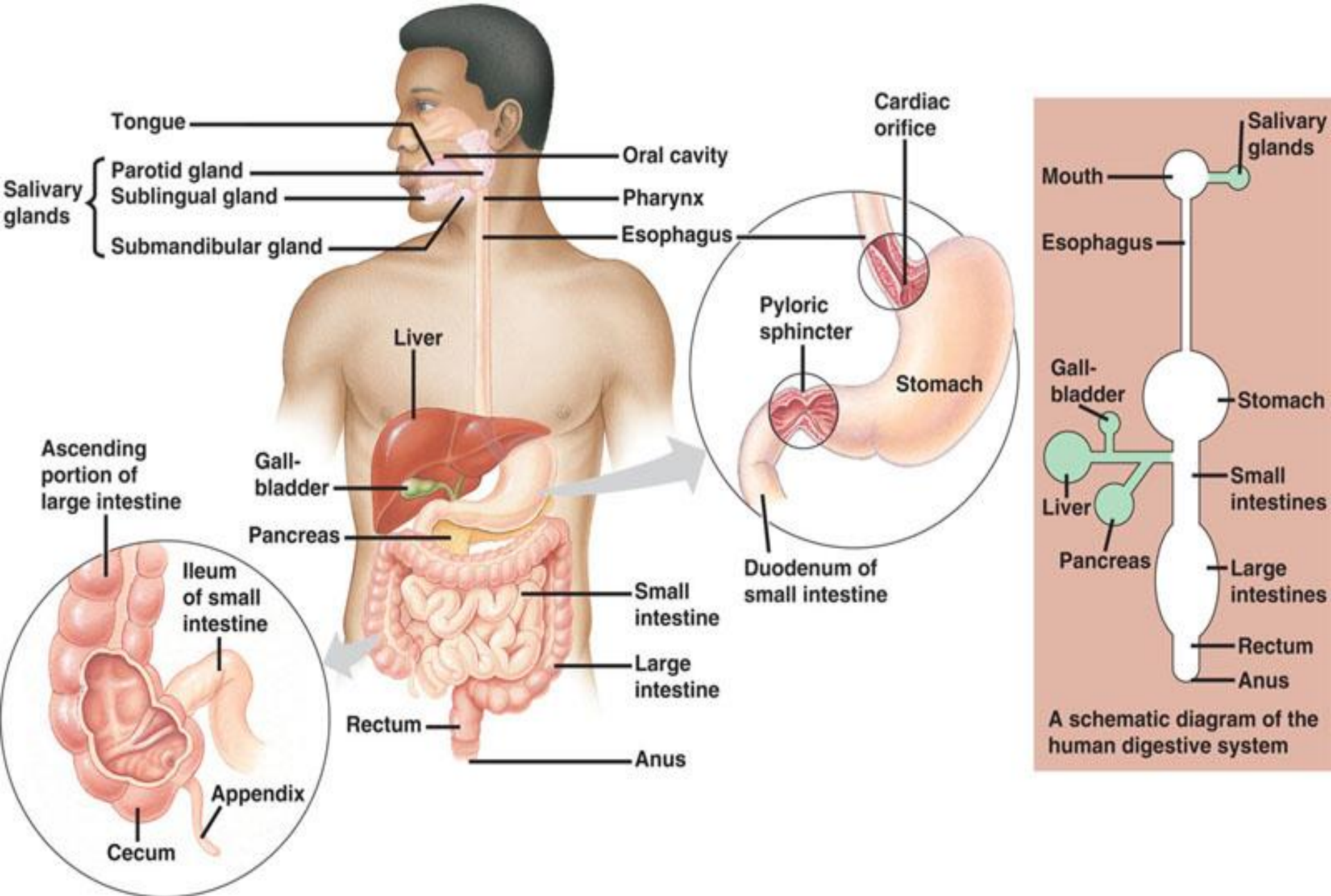

Bolesti Gastrointenzinalnog trakta

Gastrointestinalni trakt

Diareja

Dijarea (proliv) je izbacivanje stolice izmenjenog sastava u kome je poremećen odnos između tečnog i čvrstog dela stolice.

Etiologija:

➤ Infektivni uzroci:

- **Bakterije** (Salmonellae, Shigellae, E. Colli, Campylobacter)
- **Virusi** (enterovirusi i adenovirusi)
- **Gljivice** (Candida Albicans)
- **Paraziti** (Lambliia Giardia)

➤ Neinfektivni uzroci:

- **Jatrogeni**
 - **Malapsorpcija**
 - **Endokrini**
 - **Neoplazme**
 - **Anatomske anomalije**
-

Dehidracija

- ❖ Dehidracija je smanjenje tečnosti koja cirkuliše u organizmu.
 - ❖ Dehidracija u pedijatriji predstavlja urgentno stanje, jer odojče i malo dete vrlo bruno reaguju na nedostatak vode i posledice mogu da budu teške.
 - ❖ Odojče sadrži 70-80% vode od čega 1/3 pripada ekstraćelijskom prostoru koji učestvuje u pojačanom metabolizmu organizma u razvoju.
-

Pocena stanja pacijenta:

1. Proceniti svest pacijenta:
 - Budnost, bez svesti, konvulzije.
 2. Proceniti frekvencu i kvalitet disanja:
 - Broj respiracija, dubinu, znake dispnee.
 3. Izmeriti puls:
 - Brzinu, ritam, jačinu
 4. Proceniti povraćanje:
 - Količinu, učestalost, izgled, napor, u mlazu.
 5. Proceniti defekaciju:
 - Broj, izgled, miris, boja, ojed.
 6. Proceniti mikciju:
 - Količinu, boju, spec.tež, učestalost
-

Pocena stanja pacijenta:

7. Proceniti žeđ:

- Normalna, izražena, halapljivo pije, ne može da pije.

8. Obratiti pažnu na:

- Suze, oči, jezik, fontanelu.

9. Oceniti stanje kože i sluzokože.

- Boju, toplotu, turgor, elastčnost

10. Meriti telesnu masu deteta:

- Najmanje dva puta dnevno

11. Meriti telesnu temperaturu

	PROCENA TEŽINE DEHIDRACIJE	A	B	C
1.	DIAREJA	Više od 4	Od 4 do 10	Više od 10
	POVRAĆANJE	bez	prisutno	često
	ŽEĐ	normalna	intenzivna	Ne može da pije
	MIKCIJA	normalna	oligurija	Ne mokri 6h.
2.	OPŠTE STANJE	dobro	pospano	uznemireno, konvulzije
	SUZE I OČI	prisutne	Oči upale	Veoma upale
	USTA I JEZIK	vlažan	suv	Veoma suv
3.	KOŽA	normalna	Vraća se sporo	Ostaje naborana
	FONTANELA	normalna	uvučena	Uvučena i pulsira
4.	TEMPERATURA			
5.	IZMERITI TT.	Gubitak 3-5%	5-10%	Više od 15%
6.	ODLUČITE	Nema dehidracije	Srednje teška	Teška dehidracija

Dijagnostičke procedure

1. Elektrolitni status
 2. Acidobazna ravnoteža
 3. Koprokultura
 4. Peri-analni bris
 5. Nivo glasnova u krvi
 6. Testovi intolerancije
 7. Serološka ispitivanja
-

Putevi rehidracije

□ Peroralno

- Rehidracione tečnosti Nelit i Orosal na 5 min davati po 1kk.rastvora.

□ Intravenski

■ Infuzioni rastvori:

- ✓ Glucosa 5% ili 10%
 - ✓ NaCl 0,9%
 - ✓ KCL 7,4%
 - ✓ NaHCO₃ 8,4%
-

-
- ❖ Pri primeni intravenozne terapije voditi računa o:
 - ✓ Kontrolisati IV unos tečnost, brzinu protoka tečnosti, kao i količinu ukupno date tečnosti.
 - ✓ Proveriti položaj IV linije
 - ✓ Ukoliko nema mogućnosti da se primeni intravenozna nadoknada rehidraciju započeti preko nazogastrične sonde sa solucijom za oralnu rehidraciju u dozi od 20 ml/kg/sat tokom prvih 6 h.
-

Realimentacija obolelih od diareje

- U stadiju kada dete povraća ili ima jake bolove u abdomenu može se prekinuti peros unos.
 - Dojenje ne prekidati
 - Ukoliko koristi kravlje mleko smanjiti količinu ili prekinuti. Umesto kravljeg mleka mogu se dati mleko bez laktoze ili jogurt i kiselo mleko.
 - Ukoliko je starije odoče dati ceralije i drugu skrobnu hranu. Obrok spremiti sa voćem povrćem telećim ili junećimmesom ili ribom.
-